

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

1.Pf.20.723/2025/16-II.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

Dr. Túri Edit ügyvéd

ügyvéd címe

Az alperes:

alperes

alperes címe

Az alperes képviselője:

Szabó-Strausz Ügyvédi Iroda

ügyvédi iroda címe

A per tárgya:

ajándék visszakövetelése

Az elsőfokú bíróság:

Budapest Környéki Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

21.P.20.170/2023/107.

A fellebbezést benyújtó fél:

alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja és a keresetet teljesen elutasítja.

Mellőzi az alperest perköltség megfizetésére kötelező és az ingatlan-nyilvántartási hatóság megkeresésére vonatkozó rendelkezéseket.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 6.223.000 (hatmillió-kétszázhuszonháromezer) forint első- és 8.723.000 (nyolcmillió-hétszázhuszonháromezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes az alperes gyermeke. A felperes apja és az alperes házastársa, név5 2004. március 2-án elhunyt.

[2] név5 az 1996. március 6-án kelt végrendeletében úgy rendelkezett, hogy magyarországi vagyonát az alperes, németországi vagyonát, a cég2 vállalkozásban lévő

részesedését a felperes örökölje. Az 1997. november 11-én, Frankfurt am Main-ban kelt végrendeletében a németországi cégekben (köztük a cég1-ben) levő részesedéseit a felperesre hagyta, teljes németországi vagyona tekintetében az alperesnek haszonélvezetet juttatott; 2003. augusztus 25-én pedig meghatalmazást adott a felperesnek a Deutsche Banknál vezetett bankszámlaszám1 számú számlájához, amely a felperest minden meglévő számla- és a letéti számla egyenlege feletti rendelkezésre jogosította fel.

[3] Az alperes 2014-15-ben üzleti kapcsolatba került név9 vállalkozóval, az cég7 ügyvezetőjével. A cég az alperes megbízása alapján társasházat épített településen, a utcanév2-ben.

[4] Az alperes a társasházban több ingatlant is vásárolt 2015-ben és 2017-ben, részben a saját, részben a felperes nevére. A perbeni joggalappal kapcsolatos ingatlanokra vonatkozó adásvételi szerződésekben vevőként a felperes szerepel, a vételárat az alperes biztosította (2014-től a vételárreszleteket a saját számlájáról fizette), azokkal a következő tulajdoni hányadok kerültek a felperes tulajdonába: a 2015. december 17-én kelt adásvételi szerződéssel a település, belterület helyrajzi szám10 természetben a ingatlan1 alatti ingatlan 85/172-ed tulajdoni hányada, 25.000.000 forint vételár ellenében; a 2017. február 24-én kelt adásvételi szerződéssel a helyrajzi szám1, természetben a ingatlan2 alatti ingatlan 86/172-ed tulajdoni hányada, 94.000 euró vételár ellenében; a 2017. szeptember 5-én kelt adásvételi szerződéssel a helyrajzi szám2, természetben a ingatlan3 alatti ingatlan 85/171-ed tulajdoni hányada, 24.500.000 forint és 16.000 euró vételár ellenében; a 2017. szeptember 5-én kelt adásvételi szerződéssel a helyrajzi szám4, természetben a ingatlan4 alatti ingatlan 77/152 tulajdoni hányada 10.000.000 forint és 63.000 euró vételár (29.291.230 forint) ellenében; a 2017. november 6-án kelt adásvételi szerződéssel a helyrajzi szám3, természetben a ingatlan5 alatti lakásingatlan 76/152-ed tulajdoni hányada, a helyrajzi szám12 és helyrajzi szám11 tárolókkal együtt 16.000.000 forint és 63.000 euró vételár (35.594.890 forint) ellenében.

[5] Az alperes megfelelő anyagi forrással rendelkezett a vételár megfizetésére. A Deutsche Banknál vezetett tulajdonosi számláról 2005 és 2020 között összesen 12.748.367 eurót vett fel. 2005-ben, 2015-ben, 2016-ban, 2017-ben és 2018-ban az éves osztalék meghaladta az évi 1.000.000 eurót.

[6] 2019-ben a felek abban állapodtak meg, hogy a családi vagyon, a magyarországi ingatlanok legyenek egy kézben, ezért a felperes a 2019. február 24-én kelt ajándékozási szerződésekkel a perbeli öt lakást, tulajdoni illetőséget az alperesnek ajándékozta.

[7] Az okiratokat ügyvéd ellenjegyezte. A szerződések azonos szerkezetűek, az azokban foglalt nyilatkozatok is azonos tartalmúak, az ingatlanok azonosító adatai, a tulajdoni arányok és az értékek térnek el egymástól.

[8] Az ajándék értékét szerződésenként külön határozták meg, az a helyrajzi szám1 lakásingatlan 86/152, a helyrajzi szám3 ingatlan 76/152 és a település, belterület helyrajzi szám10 ingatlan 85/172 tulajdoni hányadai tekintetében ingatlanonként 60.000.000 forint, a helyrajzi szám2 ingatlan 85/171 és a helyrajzi szám4 ingatlan 77/152 tulajdoni hányada vonatkozásában ingatlanonként 50.000.000 forint volt.

[9] Kimaradt az ajándékozásból a település, belterület helyrajzi szám12 és helyrajzi szám11 tárolók 1/1 tulajdoni hányada. A tulajdonváltást az illetékes ingatlanügyi hatóság az alperes javára bejegyezte.

[10] Az alperes a felperes lakhatásának biztosítása érdekében 2019. február 27-én a felperesnek ajándékozta a ingatlan6 alatti ingatlant. E szerződést a felek 2019. július 8-án közös megegyezéssel felbontották.

[11] A felperes 2021. június 27-ig ebben az ingatlanban lakott szívességi lakáshasználóként, majd az ingatlant a Budaörsi Járásbíróság 8.P.20.045/2021/8. számú – őt az ingatlan kiürítésére kötelező – bírósági meghagyása alapján elhagyta.

[12] A felek viszonya 2019-ben megromlott, ebben az évben – pontosan meg nem határozható időpontban – az alperes közölte a felperessel, hogy nem az a személy az apja, akit annak tekint.

[13] 2021. július 20-án a felperes békülési szándékkal felkereste az alperest a születésnapján. Ekkor közöttük – az alperes bekamerázott ingatlanában – feszült hangulatú beszélgetés zajlott, amelynek során az alperes a felperes származását illetően ismételt arra utaló kijelentéseket tett, hogy név5 nem az apja. A beszélgetésről a felperes hangfelvételt készített.

[14] A beszélgetés hatására a felperes bezárkózott a mosdóba, mert rosszul lett. Az alperes ismerőse (tanú8) próbálta elérni, hogy a felperes elhagyja a helyiséget, többszöri próbálkozása után a felperes kiment a mosdóból és megütötte tanú8t. Az emiatt indult büntetőeljárásban a bíróság a felperest könnyű testi sértés vétsége miatt két év próbára bocsátotta.

[15] 2020-ban az alperes az ismerősét, tanú3t azzal hívta fel telefonon, hogy ne mástól tudja meg, de a felperes neki nem a gyermeke, és a nagy tiszteletben tartott férje sem az apja, mert egy külföldi, talán jugoszláviai árvaházból vásárolta meg a felperest euróért.

[16] A felek között a német céggel való levelezés és jognyilatkozatok megtétele során az a szokás alakult ki, hogy a Németországból érkező leveleket az alperes vette át, azokat aláírásra megküldte a felperesnek, és az alperes küldte vissza a cégnek.

[17] 2021. augusztus 20-a körül az alperes megkérte tanú12 házvezetőnőt, hogy vigyen el egy levelet a felperesnek, hogy az iratokat írja alá. A felperes azokat hiányosnak tartotta, ezért aláírás nélkül küldte vissza az alperesnek, és kérte a teljes levél megküldését.

[18] 2021. szeptember 3-án az alperes faxon kérte a német céget, hogy a tulajdonosi számláról részére utaljanak át 250.000 eurót az MKB Bank Zrt.-nél vezetett számlájára. Az írásbeli kérelmet 2021. szeptember 12-én az alperes megismételte. Mindkét iraton szerepel az alperes aláírása mellett a felperes névírása is. Korábban az alperes egyedüli aláírásával is teljesítette a cég a kifizetést.

[19] A cég vezető tisztviselője, név12 2021. szeptember 13-án telefonon felhívta a felperest, hogy az alperes a tulajdonosi számláról kifizetést kért, és a kérelemn szerepelt egy másik aláírás is, amelyben a cégvezető nem ismerte fel a felperes aláírását. név13 2021. szeptember 14-én reggel e-mailben arról tájékoztatta a felperest, hogy amikor az alperes felhívta, mindkettőjük aláírását kérte, mert kételkedett a felperes aláírását látva. Az elküldött második fax megint teljesen más aláírást tartalmazott, ezért a kért összeget nem fizette ki az alperesnek.

[20] A felperes megtekintette a faxokat, majd 2021. szeptember 14-én e-mailben úgy nyilatkozott, hogy a faxokon lévő aláírás nem az övé, és nem is ismeri el magáénak; nem ismerte a fax tartalmát és nincs szándékában kifizetést kérni; nem járul hozzá az összeg kifizetéséhez.

[21] A hamis aláírások miatt kérte a szükséges lépések megtételét; a történetek miatt feljelentést tett az alperessel szemben. A ügyszám4 bü. számú eljárásban a felperest tanúként meghallgatták.

[22] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a közöttük Budapesten, 2019. február 24. napján létrejött ajándékozási szerződésekkel átruházott település belterület helyrajzi szám1 alatt nyilvántartott, a ingatlan2 alatti ingatlan 86/172-ed

tulajdoni hányadának, a település belterület helyrajzi szám2 alatt nyilvántartott, a ingatlan3 alatti ingatlan 85/171-ed tulajdoni hányadának, a település belterület helyrajzi szám3 alatt nyilvántartott, a valóságban a ingatlan5 alatti ingatlan 76/152-ed tulajdoni hányadának, a település belterület helyrajzi szám4 alatt nyilvántartott, a valóságban a ingatlan4 alatti ingatlan 77/152-ed tulajdoni hányadának visszaadására ajándék visszakövetelése jogcímén; valamint keresse meg az ingatlan-nyilvántartási hatóságot, hogy ezen ingatlan tulajdoni hányadok tekintetében az alperes tulajdonjogát törölje, a felperes tulajdonjogát pedig jegyezze vissza.

[23] Kérte az alperest kötelezni a település belterület helyrajzi szám10 alatt nyilvántartott, ingatlan1 alatti ingatlan 85/172-ed tulajdoni hányadának 2021. február 9-i eladáskori értékének, 60.000.000 forintnak és 2021. február 10-től járó kamatainak megfizetésére. Perköltséget is igényelt.

[24] Keresete jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:45. § (2) bekezdését, 2:46. § (1) és (2) bekezdéseit, 6:237. § (2) bekezdését, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2002. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 224. § (1) bekezdés a) és b) pontjait és 345. §-át jelölte meg.

[25] Előadta, hogy az apja haláleseti kedvezményezett jelölése folytán megörökölte a Deutsche Banknál vezetett, bankszámlaszám2 számú számlán lévő 219.474 eurót, amelyből 2014. augusztus 11-én 219.000 eurót készpénzben átadott az alperesnek, és mivel a számlát megszüntette, a fennmaradó 474 euróból 464,44 eurót áthelyezett az alperes Deutsche Banknál vezetett számlájára, így a pénzt az alperesre bízta.

[26] Több közös, nyereséges befektetés után 2016-ban úgy döntöttek az alperessel, hogy megbízzák az cég7-t egy társasház építésével.

[27] Az alperes a férje halála után a számlájáról több részletben, összesen 115.100 eurót vett ki, úgy feltüntetve, mintha az a sajátja volna, és a saját számlájára helyezte át, 2006. július 14-én pedig levelet írt a végrendeleti végrehajtónak, hogy a felperes örökségéből utaljon át az alperes számlájára 180.000 eurót. A végrehajtó megtagadta a kérést. Az alperes ezzel összesen 524.774 euro örökségtől fosztotta meg. Ezt akarta kompenzálni az alperes akkor, amikor a település, utcanév2 út 6. szám alatti ingatlanvásárlások során a felperes 5 ingatlanára jutó 479.646 eurót kifizette. Az alperes tehát nem ajándékozott, hanem részben törlesztette a felperessel szembeni adósságát. Az így felépített társasházból öt lakást a felperes, öt lakást pedig az alperes vásárolt meg.

[28] A megbízás alapján a tulajdonába került lakásokat – az alperes kérésére – 2019. február 24-én jóhiszeműen az alperesnek ajándékozta.

[29] Ezután a felperes a ingatlan6 szám alatt, az alperes ingatlanában lakott szívésségi lakáshasználóként 2021. június 27-ig, amikor a Budaörsi Járásbíróság 8.P.20.045/2021/8. számú, ingatlan kiürítését elrendelő bírósági meghagyása jogerőre emelkedett. Ezzel az alperes tulajdonképpen hajléktalanná tette.

[30] Volt magánvagyonra, nem függött teljesen az alperestől, mert az alperes számlájára érkező, havi 1.500-1.700 euró összegű árvaellátást kriptovaluta bányászásához szükséges számítástechnikai eszközök vásárlására fordította és a tevékenységből nyereség is származott.

[31] Az alperes a férjével annak halála előtt rossz viszonyt ápolt, ami ezt követően vele folytatódott, holott ő a kérésére az ajándékozási szerződéseket is aláírta.

[32] A felperes az ajándékot az alperes által az ő sérelmére elkövetett súlyos jogsértések miatt követelte vissza.

[33] Előadta, hogy 2020. július 22-én felkereste az alperest születésnapján, ám az alperes közölte vele, hogy nem az ő fia, hanem egy jugoszláv cigányé, semmi köze semmihez és senkihez, és már az apja is ki akarta tagadni.

[34] Érvelése szerint az alperes ezzel megsértette a jóhírnevét és veszélyeztette a társadalmi megítélését, figyelemmel arra is, hogy az apja után megörökölte a cég1 részvényeinek egy részét is, amelyeknek az alperes a haszonélvezője.

[35] A stressz és elkeseredés hatására fizikai rosszullét fogta el, ezért bezárkózott a fürdőszobába, hogy megnyugodjon, ahonnan az alperes bejárónője próbálta kicsalogatni, majd egy számára ismeretlen, magára a család barátjaként hivatkozó férfi többször felszólította a távozásra, arra hivatkozva, hogy az alperes nem akarja látni. Az ajtón kilépve dulakodni kezdtek a férfival, ellene feljelentést tettek, amelynek alapján a bíróság könnyű testi sértés vétsége miatt két év próbára bocsátotta.

[36] A híresztelés is megvalósult, az alperes egy közös ismerőssükkel folytatott telefonbeszélgetés során közölte, hogy ő nem a fia, sem az apjáé, ezért nem örökölhet utána.

[37] Az ajándék visszakövetelésére alapot adó súlyos jogsértésnek tekintette azt is, hogy a cég1 részvényeseket tájékoztató, neki címzett, üzleti titkokat tartalmazó levelét 2021 augusztusában az alperes átvette helyette és felbontotta; a kibontott levélnek csupán azt a részét küldte meg a bejárónőjével neki, amit alá kellett volna írnia. Érvelése szerint az alperes ezzel súlyosan megsértette a magántitok védelméhez való jogát.

[38] Súlyos jogsértésként jelölte meg továbbá, hogy az alperes két kifizetési kérelmen hamisította vagy hamisíttatta a nevét, amely kérelmek szerint 250.000 euró kifizetését kérte a felperes számlájáról a sajátjára.

[39] A tőle ajándékba kapott, de 2021. február 24-én, 60.000.000 forintért eladott ingatlanilletőség tekintetében az ajándék helyébe lépett értéket követelte vissza.

[40] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását indítványozta. Perköltségigényét költségjegyzéken számította fel.

[41] Jogi okfejtése szerint az ajándék visszakövetelésének feltételei nem állnak fenn. A felperes az örökséget teljesen felélte. Jövedelemszerző tevékenysége, bevétele nem volt, viszont pazarló életmódot folytatott. A férje a felperest a számla tekintetében nem tekintette örökösének, arra csupán meghatalmazást adott neki.

[42] Az árvaellátást átadta a felperesnek, és még ezen túl is adott neki pénzt, egy időszakban havi 2.000.000 forintot, majd havi 1.000.000 forintot.

[43] Az cég7-vel létrejött adásvételi szerződéseket nem a vagyontalan felperes, hanem ő kötötte meg. Mindegyik ingatlant a saját vagyonából szerezte meg, így ténylegesen a felperes nevére vásárolt ingatlanokat ő adta ajándékba. Az alperes által megvásárolt ingatlanokat a felperes kizárólagosan birtokolta, a kft. ügyvezetőjével ő állt kapcsolatban.

[44] 2019. február 14-én a felperesnek ajándékozott ingatlanok „visszaajándékozása” történt meg. 2016 szeptemberéig együtt laktak a utcanév1 utcai lakásban, a felperes azonban folyamatosan agresszív magatartást tanúsított vele szemben, ajtókat zúzott be, tudatmódosító szereket használt; az ingatlant nem rendeltetésszerűen használta, az ingatlan értékesítését akadályozta, a rezsiköltségeket nem fizette.

[45] 2020. július 22-én egy csokor „alibi” virággal és bekapcsolt magnóval a zsebében jelent meg a születésnapján. Megpróbálta megölelni, de a felperes ezt nem engedte, ezért megkérdezte, szereti-e, mire a felperes nemmel válaszolt, és elment. 20 perc múlva visszament, valamilyen szer hatása alatt állhatott, rázárta az alperesre a szobaajtót, beszorította a sarokba, nem engedte ki, órákig üvöltözött vele.

[46] Előadása szerint a felperes mesterséges megtermékenyítés eredményeképpen, idegen donortól fogant, amit a férjével egyetértésben nem kívántak a felperes tudomására hozni. Mivel a felperes aznap fenyegetően lépett fel vele szemben, elterelésként beszélt a származásáról. tanú9 és tanú8 próbáltak meg segíteni neki, kérték a felperest, hogy jöjjön ki a mosdóból, ahová bezárkózott. Egy idő elteltével a felperes kirontott a mosdóból, és elkezdte bántalmazni tanú8t, majd a felperes a rendőrök kiérkezése előtt elhagyta az ingatlant.

[47] Az alperesnek a részvényeken haszonélvezeti joga állt fenn, így az azokból származó jövedelem őt illette. A felbontott levelekkel kapcsolatban előadta, hogy a konkrét esetre nem emlékszik, elképzelhető, hogy a levél egyes részeit a reklámanyagokkal együtt kidobta, a felperest érintő részeket segítő szándékból továbbította a felperesnek. Egyébként szokás volt közöttük, hogy a felperes által aláírt nyilatkozatokat az alperes küldte vissza Németországba.

[48] Vitatta, hogy a felperes aláírását hamisította volna; haszonélvezőként teljes körű jogosultsággal rendelkezett a részvények és üzletrészek tekintetében. A ingatlan7 alatti ingatlan a kizárólagos tulajdona volt, és annak 50%-át név15 a másik 50%-át az anyja, név16 részére értékesítette.

[49] Az elsőfokú bíróság ítéletében annak tūrására kötelezte az alperest, hogy a 2019. február 24-én kelt ajándékozási szerzōdésekkal az alperes tulajdonába került helyrajzi szám1, természetben a ingatlan2 alatti ingatlan 85/172-ed tulajdoni hányadára; helyrajzi szám2, természetben a ingatlan3 alatti ingatlan 85/171-ed tulajdoni hányadára; helyrajzi szám3, természetben a ingatlan5 alatti lakásingatlan 76/152-ed tulajdoni hányadára; helyrajzi szám4, természetben a ingatlan4 alatti ingatlan 77/152 tulajdoni hányadára nézve az alperes (helyesen felperes) tulajdonjogát ajándék visszakövetelése jogcímén bejegyezzék.

[50] Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 60.000.000 forint tōkét ajándék helyébe lépett érték jogcímén.

[51] Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[52] Megkereste az ingatlanügyi hatóságot, hogy az ingatlanok megjelölt tulajdoni hányadai tekintetében az alperes tulajdonjogát törölje és a felperes tulajdonjogát ajándék visszakövetelése jogcímén jegyezze be.

[53] Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2.570.000 forint perköltséget.

[54] A peradatok értékelésével úgy foglalt állást, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a perbeli ingatlanokra vonatkozó 2016-os adásvételnél a vételár kiegyenlítése során felhasználásra került legalább részben olyan összeg, amely az ő vagyonába tartozott. A felperes által megvásárolt ingatlanok vételárát az alperes teljesítette. Ebből következően az ingatlanokat a felperes ajándékba kapta az alperestől.

[55] Kifejtette, hogy a magyar magánjog a „visszaajándékozás” jogintézményét nem ismeri. A 2019-es ajándékozásokra (amelyekkel a felperes a perbeli ingatlanokat az alperesnek ajándékozta) abból a célból került sor, hogy az ingatlanvagyon egy kézben, az alperesnél legyen. A felek „külön és önálló” megállapodást kötöttek az ingatlanok ajándékozása tárgyában.

[56] Ez az önálló, az alperes korábbi ajándékozásához képest független jogügylet megnyitotta a felperes ajándék visszakövetelési jogát.

[57] A bíróság a Ptk. 6:237. § (2) bekezdésében foglaltak alapján – a felek viszonyából kiindulva, életvitelük feltárása és értékelése alapján, az erkölcsi szempontok figyelembevételével – azt vizsgálta, hogy a felek kapcsolata miért romlott meg; az állított magatartások súlyosan jogsértőek-e, alapot adnak-e az ajándék visszakövetelésére.

[58] A tanúk (tanú3, tanú6, tanú12, tanú21, tanú7, tanú5, tanú9) vallomásának egyenkénti és együttes értékelése alapján azt állapította meg, hogy a felek közötti kapcsolat 2019 februárjában még jó volt, az alperes nem bizonyította, hogy a felek közötti viszony évek óta, illetve már akkor is rossz volt, amikor ő a perbeli lakásokat megvette, illetve amikor a felperes azokat neki ajándékozta.

[59] A kapcsolat megromlásában a felek közötti anyagi problémák és az alperesnek a felperes származásával kapcsolatban tanúsított viselkedése hatott közre, az tehát nagyobb részt az alperes magatartására vezethető vissza.

[60] A visszakövetelésre okot adó konkrét magatartásokat vizsgálva arra mutatott rá, hogy a szívésségi lakáshasználat bármikor, indokolás nélkül megvonható, az alperes a lakás kiürítése iránti peres eljárás megindításával a jog adta lehetőséggel élt, jogsértő magatartást nem tanúsított, így e magatartás súlyos jogsértést nem valósít meg, az ajándék visszakövetelésére nem ad alapot.

[61] Az alperes megsértette ugyanakkor a Ptk. 2:46. § (1) és (2) bekezdésében védett levéltitkot, amikor a felperesnek címzett levelet felbontotta. 2021 augusztusában egy hivatalos levél érkezett a felperesnek a németországi cégtől, amelyben neki, mint üzletész tulajdonosnak szóló üzleti információk voltak. A felperes ekkor nagykorú és az alperestől külön háztartásban élő személy volt. Az alperes a perben nem tett olyan nyilatkozatot, hogy korábban számára a felperes engedélyezte volna leveleinek felbontását. A címzésből kétséget kizáróan kiderült, hogy a levél a felperesé.

[62] A levél felbontása és hiányos tartalmú megküldése nem volt vitás a felek között, de ezt a tényt tanú12 és tanú21 tanúk is megerősítették. A felperes azon állítását, miszerint az aláírandó részeket küldte meg az alperes, az alperes nem vitatta.

[63] A másnak címzett levelet a címzett személyen kívül csak az bonthatja fel, akinek erre a jogosult (címzett) engedélyt adott. Ilyen felhatalmazásra az alperes nem hivatkozott, ezért jogsértő módon bontotta fel a levelet és olvasta el annak tartalmát, valamint küldte meg hiányosan a felperes részére a levelet.

[64] A jogsértés súlyának megítélése szempontjából figyelembe vette az elsőfokú bíróság azt is, hogy a levelet olyan cég küldte, amelynek osztaléka az alperes kiemelkedően magas életszínvonalát biztosítja, és 2021 nyarán a felek között már egyértelműen megromlott a kapcsolat. Az alperest tehát vélt vagy valós érdek mozgatta a levél tartalmának megismerésében; ugyanakkor egyszeri esetről volt szó.

[65] Az ajándék visszakövetelése szempontjából azonban ezt a jogsértést nem tekintette olyan súlyosnak, hogy az önmagában alapot adjon az ajándék visszakövetelésére.

[66] Az alperes 2021. szeptember 3-án és szeptember 12-én olyan nyilatkozatot küldött német nyelven az egyik német cég vezető tisztségviselőjének, amelyen szerepelt a felperes neve, de az aláírás nem tőle származott. Ez nem volt szokványos, hiszen azt a felek egybehangzóan nyilatkozták, hogy a felperes nevére érkeztek a cégtől a különböző hivatalos iratok, azokat a felperes aláírta és az esetek többségében az alperes küldte vissza. Az osztalék összegét rendszerint a felperes közölte az alperessel, ami után az alperes a kifizetésről önállóan, a felperes aláírása nélkül rendelkezett.

[67] Az adott esetben a kérelmet az alperes írta, az iratot ő tartotta birtokban, ezért neki volt lehetősége arra, hogy a felperes nevét aláírja vagy más személlyel odaírassa.

[68] Az irat magánokirat, amelyet a valótlán aláírással az alperes megpróbált felhasználni, hiszen azt a címzetthez el is juttatta. Az alperes tudta, vagy a kellő körülményekkel tudnia kellett, hogy az aláírás nem a névtulajdonostól származik. A már

bizalmatlan légkörben a felperes csak a számára biztosított jogi lehetőséggel élve tett feljelentést az alperessel szemben magánokirat-hamisítás vétsége miatt.

[69] A bíróság a nyomozás eredményének nem tulajdonított jelentőséget, mert a Ptk. 6:237. § (2) bekezdése szerinti törvényi feltételnek nem kötelező eleme, hogy a jogsértő személyt büntetőjogilag felelősségre vonják. A súlyos jogsértést az erkölcsi elvárások, a társadalmi megítélés szerint kell értékelni. Ebbe a másik fél iránti tisztelet mellett az is beletartozik, hogy jogszerűen járjon el a megajándékozott fél, vagyis ne kövessen el akár bűncselekményi tényállást kimerítő magatartást.

[70] A 250.000 euró kifizetésének feltétele volt a felperes aláírása, ellenkező esetben nem szerepelne rajta a felperes neve. 2021-ben az euró átlagos MNB középárfolyama 358,495 forint volt, így a kiutalni kért pénz forintban kifejezett értéke 89.623.750 forint volt. Ez büntetőjogilag a „különösen nagy összeg” kategóriába esik, magánjogi értelemben pedig „jelentősnek” tekintendő. A lehetséges eredmény szempontjából tehát a jogsértés alkalmas volt súlyos hátrány okozására.

[71] A felperessel szemben az alperes két alkalommal is súlyos jogsértést követett el, olyan okiratot használt fel, amelyen nem a felperes aláírása szerepelt, ezt pénzkifizetéshez kívánta felhasználni és tisztában volt azzal, hogy az aláírás nem a felperestől származik. Ez a jogsértés tehát az objektív mérceként szolgáló társadalmi elvárásokat súlyosan sértette meg, és alapot adott az ajándék visszakövetelésére.

[72] A felperes és az alperes között a 2020. július 22-én zajlott beszélgetés, és az ennek alapján állított – a felperes származására vonatkozó állítással megvalósított – súlyos jogsértés vizsgálata körében a beszélgetésről készült felvételt jogsértő módon keletkezett bizonyítási eszköznek tekintette; azt a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 269. § (4) bekezdés *a-e*) pontjaiban foglalt szempontokat mérlegelve bizonyítékként figyelembe vette. Hasonlóan értékelte a 2021. augusztus 21-i hangfelvételt is, amelynek a levéltitok megsértésére alapított súlyos jogsértés vizsgálata körében tulajdonított jelentőséget.

[73] Kiemelte, hogy a felek kölcsönösen tiszteletlen magatartást tanúsítottak egymással szemben, ebben a viszonyban azonban súlyosabban értékelendők az alperesnek a felperes identitására, származására vonatkozó közlései; e körben nem a felperes vélt vagy valós társadalmi magas státuszának, hanem az általános erkölcsi megítélésnek van jelentősége.

[74] Bár a felperes 2020. július 22-én azt szerette volna megtudni, hogy ténylegesen ki a vér szerinti apja, az alperes még az anyai vérségi kapcsolatot is tagadta azzal, hogy olyan változatot is előadott, miszerint „jugoszláv cigányoktól vette meg” a felperest.

[75] A peradatok mérlegelése alapján a bíróság megállapította, hogy a felperes mesterséges megtermékenyítéssel fogant; a házastársaknak volt megfelelő anyagi fedezete a mesterséges megtermékenyítés finanszírozására, arra vonatkozóan pedig nem merült fel adat, hogy az alperes terméketlen lett volna.

[76] Megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnevét annak a valótlan és sértő ténynek az állításával, hogy nem anyja a felperesnek, és azt is, hogy jugoszláv cigánygyerek és kisbabaként hozták Freisingbe a felperest. Az alperes állításait híresztelte is. tanú3 elmondta, hogy teljesen váratlanul hívta fel őt az alperes és számolt be neki a származási variációkról azzal, hogy ne mástól tudja meg. Azt is elmondta, hogy tanú13 barátjától, az alperesnél kertészkedő személytől is hallotta ezeket. A felperes házastársa más rokontól is hallotta az alperes állításait. tanú12 is tett említést a „cigánygyerek változatról” a hangfelvételen.

[77] Az alperes által tanúsított magatartás a felek családi körülményeihez képest is súlyosan jogsértő volt, hiszen korábban ilyen tárgyú vita, nézeteltérés nem volt jellemző. Ez a magatartás „meghaladta” a másik iránti tiszteletlenséget és hálátlanságot is.

[78] Az elsőfokú bíróság a három jogsértést (levéltitok megsértése; hamis magánokirat felhasználása; jóhírnévsértés) együttesen értékelve arra a következtetésre jutott, hogy a felperes az alperes magatartása miatt alappal követelte vissza az általa adott ajándékot.

[79] A felperes kamatkövetelését alaptalannak ítélte.

[80] A felperest teljes pernyertesnek tekintette és az alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes részére perköltség megfizetésére.

[81] Az ítélet ellen az alperes fellebbezett, a felperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

[82] Az alperes jogorvoslati kérelmében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Kérte a felperes perköltségben marasztalását is.

[83] Előadása szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 279. §-át sértő módon, kirívóan okszerűtlenül állapította meg a tényállást, illetve mérlegelte azokat a szempontokat, amelyek a Ptk. 6:237. §-a körében az ajándék visszakövetelése során vizsgálandóak.

[84] Az elsőfokú bíróság tévesen nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a perbeli ajándékozás „visszaajándékozás” volt. Az ajándék visszakövetelése szempontjából lényeges körülmény, hogy az ingatlanokat korábban az alperes ajándékozta a felperesnek, az ajándékozó tehát nem a saját keresményéből, személyes teljesítményéből vagy vagyonából származó ajándékot juttatott.

[85] Az ajándék visszakövetelésének jogintézménye azt célozza, hogy reparálja a megajándékozott esetleges durva hálátlanságát. Az adott esetben azonban nem áll fenn a hála tanúsításának kötelezettsége sem. „Klasszikus értelemben vett ajándékozásra” nem került sor, így az ajándék visszakövetelésének sincs helye.

[86] Az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal a felperes alperessel szemben tanúsított magatartását sem. A felperes nem egyszerűen tiszteletlen volt, hanem durván az alperes becsületébe gázolt. A felperesnek kizárólag az volt a szándéka, hogy általa kiprovokált módon és valótlan tényeket állítva olyan helyzetet teremtsen, hogy az ajándékot visszakövetelhesse.

[87] A felperest konkrét érdeksérelem nem érte, társadalmi megbecsülése nem szenvedett csorbát.

[88] Az alperes a fellebbezésében kifejtette az elsőfokú bíróság által vizsgált egyes, jogsértőnek állított magatartásokkal kapcsolatos álláspontját is.

[89] Érvelése szerint a kilakoltatást az ajándék visszakövetelésére alapot adó súlyos jogsértések körében az elsőfokú bíróság nem is vizsgálhatta volna, mert ezen magatartásra a felperes jogot, jogállítást nem alapított.

[90] A levéltitok megsértése körében nem bizonyított, hogy jogosulatlanul nyitotta ki a felperes nevére szóló levelet. A perben olyan levélborítékot csatolt bizonyítékként, amelyen mindkét fél neve szerepelt, ez bizonyítja, hogy a perbeli küldemény valószínűleg szintén ilyen levélküldemény volt.

[91] Levéltitok megsértése akkor következik be, amennyiben valaki más magántitkát megszerzi és egyben jogosulatlanul fel is használja. Ilyen az adott esetben nem történt; a felperes érdekeit, személyét támadás nem érte.

[92] A felek között az a szokás alakult ki, hogy a Németországból érkező leveleket az alperes vette át, azokat megküldte aláírásra a felperesnek, és ezt követően az alperes küldte azokat vissza a céghez. Ez a tény önmagában megfosztja a levélbontást annak jogtalan mivoltától, hiszen az alperesnek felhatalmazása volt a levél kinyitására. A felperes nyilvánvalóan tisztában volt ezzel, az alperes felé nem jelezte, hogy ezt a gyakorlatot nem kívánja fenntartani.

[93] Az elsőfokú bíróság bizonyíték nélkül tényként fogadta el a felperes aláírásának általa történt meghamisítását. Nem bizonyított sem az aláírás valótlansága, sem az, hogy azt ő hamisította. Mérlegeléssel nem állapítható meg egy bűncselekményt megvalósító jogsértés megtörténte. Az aláírás körülményei nem tisztázottak, a névaláírás hamissága csak szakértői úton bizonyítható.

[94] Az elsőfokú ítélet e körben sérti a Pp. 279. §-át és 300. § (1) bekezdését.

[95] Teljes körű haszonélvezeti joga volt és van név5 minden németországi vagyona felett, a 250.000 eurós összeg jogszerűen őt illeti, azt meg is kapta.

[96] A jóhírnév sérelme körében az alperes arra hivatkozott, hogy a felperes egyértelművé tette, miszerint a társadalmi megítélésének sérelme zavarja. Társadalmi megítélés alatt a német társaságban örökölt részvényesi minőségét értette.

[97] Azt is kifejtette, hogy nincs tudomása arról, hogy a német társaságnál az alperes bárkinek is elmondott volna valamit a családi helyzetéről.

[98] A bíróság a fél nyilatkozataihoz és perbe vitt jogához kötve van. Az elsőfokú ítélettel a bíróság túlterjeszkedett a felperes perbeli nyilatkozatain, amivel megsértette a Pp. 2. §-át és 342. § (1) és (3) bekezdéseit.

[99] Nem kellő súllyal vette figyelembe a felperes vele szemben tanúsított magatartását. A felperes rendszeresen megfélemlítette, bizonyos időszakokban rettegett a fia erőszakos fellépésétől. A felperes által írt sms nem csupán tiszteletlen, hanem az emberi méltóságát, becsületét sérti. A felek közötti megkeseredett légkörből indokolatlan kiemelni és a gyermeke „megtagadásaként” megkülönböztetett súllyal értékelni néhány helytelen mondatot. Ezeket a mondatokat a felperes provokálta ki.

[100] A tudta nélkül készített hangfelvétel jogsértő bizonyíték és a perben nem is lehetett volna felhasználni.

[101] A származása miatt senkit nem érhet hátrányos értékelés. Az általa meggondolatlanul, érzelmi teher alatt esetlegesen kimondottak nem értékelhetőek önállóan, kiragadva a felek megromlott viszonyából eredő kontextusból; ezt a háttérrel figyelembe véve az általa mondottak nem valószínűsíthetők meg olyan súlyos jogsértést, ami alapot adhatna 270.000.000 forintnyi ingatlanvagyon visszakövetelésére.

[102] A gyermekét soha nem tagadta ki sem köznapi, sem jogi értelemben. A felperes legalább annyi, de inkább jelentősen több jogsértést követett el vele szemben. Okszerűtlen az elsőfokú bíróság azon következtetése, miszerint nagyobb részt az alperes magatartása okozta a kapcsolat elmérgesedését.

[103] A bírói gyakorlat alapján arra mutatott rá, hogy a bíróságok ritkán adnak helyt az ajándék visszakövetelése iránti keresetnek és ezen esetekben is kizárólag súlyos bűncselekmény esetén. Bűncselekmény megállapítására a terhére nem került sor. Nincs olyan bírói döntés az ítélkezési gyakorlatban, amely nélkülözve a büntetőjogi tényállásszerűséget önmagában, személyiségi jogi sérelem alapján adna helyt az ajándék visszakövetelése iránti keresetnek.

[104] Valós és súlyos társadalmi következmény híján a jóhírnév megsértése nem értékelhető.

[105] A felperes nem arra alapította az ajándék visszakövetelését, hogy a beszélgetésük során köztük mi hangzott el. A módosított keresete szerint a súlyos jogsértést (a jóhírnévsértést) az valósította meg, hogy az alperes egy közös ismerősükkel egy telefonbeszélgetés során közölte, hogy a felperes nem a fia sem neki, sem az apjának, ezért örökölni sem örökölhet utánuk. A felperes tehát nem a hangfelvételen hallható beszélgetéssel kapcsolatosan tett jogállítást, ezért nem lehetett volna értékelni az egyébként jogellenesen készült hangfelvételt.

[106] Az elsőfokú bíróság kirívóan tévesen alkalmazta a Ptk. 2:45. § (2) bekezdését és a kereseti kérelemhez kötöttség szabályait is megsértette.

[107] Nem bizonyított az sem, hogy az alperes harmadik személyekkel közölte volna az állításait, illetve hogy az állítólagos híresztelés az ajándékozás után történt.

[108] tanú3 tanú a telefonbeszélgetés időpontjára nem emlékezett csupán arra, hogy az a covid járvány előtt történt. A tanú beszámolója szerint a telefonbeszélgetés lényege az volt, hogy az apa személye kétséges. E körben a tanú valós tényt állított, a felperes sem vitatta, hogy az apja biológiai értelemben nem az apja. Valós tény állítása a jó hírnevet nem sértheti.

[109] Ha a közlés jogsértő is lenne, egyetlen igazolt, bizonytalan tartalmú és időpontú közlés a felperes származását illetően nem minősülhet olyan súlyosan jogsértőnek, amely megalapozná adott esetben az ajándék visszakövetelését.

[110] Az alperes hivatkozott arra is, hogy a tényállás minden olyan elemét mellőzni kell, amelyek megállapítása a jogsértő bizonyítékokon alapul így különösen a megtagadásként értékelt beszélgetést, illetve annak tartalmát teljes egészében, valamint a tanú12 tanú másik hangfelvételen elhangzott nyilatkozatait.

[111] Kiemelte, hogy az elsőfokú ítéletben a tényállás körében sok felesleges megállapítás szerepel, például az alperes és név6 üzleti kapcsolata tekintetében vagy annak valótlan kimondásával, hogy a volt férje hozzájárulása nélkül adott kölcsön. Ezeket a tényállási elemeket is mellőzni kell, azok csak a vele szembeni ellenszenvet táplálják.

[112] Az alperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet indokolása 27., valamint a 61-84. bekezdéseinek mellőzését kérte.

[113] Fellebbezési ellenkérelme ezt meghaladóan az elsőfokú ítélet helybenhagyását célozta.

[114] Kifejtette, hogy az ajándék visszakövetelése iránti kereset elbírálásának nem előkérdése a 2015-ös és 2017-es megszerzés jogcíme, ezt az adott perben – viszontkereset hiányában – nem lehetett volna elbírálni, arra bizonyítás nem volt lefolytatható. Ezért az elsőfokú ítélet indokolásából mellőzni kell a 2015-ös és 2017-es megszerzésre, az adásvételi szerződések tartalmára, a felek közötti utólagos megállapodásra, a vételár forrására, a bizonyítási teherre vonatkozó szövegrészeket.

[115] Fellebbezési ellenkérelmének érvelése szerint az elsőfokú bíróság mérlegelte a hangfelvételek bizonyítási eszközként való felhasználhatóságát és arra a megállapításra jutott, hogy az alperesnek a bizonyítási eszköz felhasználása nem okoz aránytalan jogsérelmet figyelembe véve, hogy azon a felperes származására vonatkozó nyilatkozatok hangzottak el. Az alperesnek továbbá nincs különösebb problémája a kép- és hangfelvétel készítésével, a lakásában állandó felvétel készül.

[116] Az elsőfokú bíróság a jóhírnév megsértése körében széles körű bizonyítást folytatott le, az ítéletében (166 – 178. bekezdés) rögzítette, hogy a bizonyítékokat hogyan és mennyiben értékelte. Az elsőfokú bíróság összemérte az sms üzenetváltásokat, az azokban szereplő sértő nyilatkozatokat a sérelmezett kijelentésekkel, mérlegelése e körben helyes és

okszerű volt. Az alperes 2021. július 20-i közlése túlmutat durvaságában és a felperes személyiségét, integritását és identitását sértő jellegében az sms üzenetek tartalmán.

[117] Hangsúlyozta, hogy a személyiségi jog megsértése nem eredménykötelem, nem kell konkrét „kárnak” bekövetkeznie. Az identitás legalapvetőbb szegmense a vérszerinti származás tudata.

[118] A kereseti tényállás tartalmazza, hogy az alperes a születésnapja alkalmából nála megjelent felperesnek azt állította, hogy a felperes egy jugoszláv cigány fia és nem az övé, nincs hozzá köze, erre pedig a személyiségét sértő valótlan tényállításként hivatkozott.

[119] Az elsőfokú bíróság a tárgyalás és a bizonyítás összes adatának figyelembevételével állapította meg, hogy a névaláírást tartalmazó iratok nem a felperestől származnak, ezt ítéletének indokolásában (150-155. bekezdés) megfelelően részletezte, okszerűen értékelte. A bizonyítás kötelezettsége e körben nem a felperest, hanem az alperest terhelte. Szakértő kirendelésére nem volt szükség.

[120] Az alperest terhelte annak bizonyítása is, hogy a felperes beleegyezésével, hozzájárulásával küldte meg a nyilatkozatot a német cégnek, ezen kötelezettségének azonban nem tett eleget.

[121] Az elsőfokú ítélet megfelel a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek. Az alperes a fellebbezésében valójában nem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja, hanem azt kéri számon, hogy miért nem az ellenkérelmében előadott, nem bizonyított tényállításain alapuló ítéletet hozott a bíróság. Önmagában a bizonyítékok értékelésének, mérlegelésének hiánya a perfelvételi szakra tartozó kérdés, ezért hatályon kívül helyezés esetén a tárgyalás megismétlését a perfelvételi szaktól kezdődően kell elrendelni.

[122] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú ítélet indokolása felperes által hivatkozott bekezdései mellőzésének nincs helye.

[123] Az érdemi döntés vizsgálati körébe az ellenkérelem beletartozik, abban pedig azzal érvelt, hogy a 2019-es ajándékozások „visszaajándékozások” voltak, ezzel összefüggésben a 2015-ös és 2017-es adásvételi szerződésekre, valamint az azokban foglalt vételár alperes által történt megfizetésére hivatkozott. Ezeket a tényállításokat és az azokra vonatkozó bizonyítékokat az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kellett.

[124] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést és csatlakozó fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyaláson bírálta el, a fellebbezési kérelmek és a fellebbezési ellenkérelmek korlátai között [a Pp. 370. § (1) bekezdése]. Az elsőfokú ítéletnek fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett a kamat iránti igényt elutasító rendelkezése [Pp. 358. § (5) bekezdés], ezért azt a másodfokú felülbírálat nem érintette.

[125] Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése alapos.

[126] Az alperes elsődleges (megváltoztatást célzó) és másodlagos (hatályon kívül helyezésre irányuló) jogorvoslati kérelmei egyaránt anyagi jogi hibát állítottak, a tényállás téves megállapítására vonatkoztak, azok a bizonyítás okszerűségét, a tények minősítését és az elsőfokú bíróság által levont jogkövetkeztetéseket támadták [a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontja].

[127] Az anyagi jogi hibák orvoslására rendelkezésre álló jogorvoslati eszköz a tényállás megállapítását érintően a bizonyítás eredményének felülmérlegelése [Pp. 369. § (3) bekezdés a) pont].

[128] A tényállás módosítására, kiegészítésére csak a bizonyítás eredményének okszerűtlen, jogszabálysértő mérlegelése esetén van lehetőség. Ez esetben viszont a másodfokú bíróságnak rá kell mutatnia, hogy miben állt az elsőfokú ítéletben írt okszerűtlen mérlegelés, és el kell végezni a rendelkezésre álló bizonyítás alapján az általa okszerűnek

tartott mérlegelést (a Kúria Gfv.30254/2023/6. számú határozata; megjelent BH2024. 64. számon).

[129] A Pp. 279. § (1) bekezdésének a bizonyítás eredménye mérlegelésére vonatkozó szabályának megsértése hatályon kívül helyezésre nem ad alapot, ebben az esetben a másodfokú bíróságnak kell elvégeznie az okszerűnek tartott mérlegelést. Erre tekintettel az adott esetben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének nem volt helye.

[130] Az érdemi felülbírálat eredménye az, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást tévesen és az érvényesített joghoz képest szükségtelenül tágan állapította meg, a tényállásban az ügy érdemére nem tartozó tényeket is széles körben rögzített, ezek vonatkozásában indokolatlanul bizonyítást folytatott le, a jogilag jelentős tények vonatkozásában a bizonyítás eredményét okszerűtlenül mérlegelte, ennek alapján a levont jogkövetkeztetései is helytelenek.

[131] A bíróság az eljárás minden szakaszában kötve van az eljárás alapvető keretét adó kereseti kérelemhez, amelyet a felperes által érvényesített igény és az annak alapjául szolgáló anyagi jogi jogszabályok határoznak meg.

[132] A bíróság érdemi döntése nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, az ellenkérelmen és a beszámítási kérelmen [Pp. 2. § (2) bekezdés, 342. § (1) bekezdés], a kereseti kérelemhez kötötten eljárva kell határozni a perben. A keresettel érvényesített jog pontos meghatározása azért nélkülözhetetlen, mert az annak tárgyában hozott ítélethez fűződhet csak a Pp. 360. § (1) bekezdése szerinti anyagi jogerőhatás.

[133] A rendelkezési elvvel és a kérelemhez kötöttség elvével (Pp. 2. §) összhangban az érdemi döntés korlátja azt jelenti, hogy a bíróság nem ítélt meg mást (más jog alapján) vagy mennyiségileg többet, mint amire a fél kérelme irányult. A felperesnek a keresetlevelében egyértelműen meg kell jelölni, hogy mely alperessel szemben milyen jogállítás és milyen tények és bizonyítékok alapján milyen jogot kíván érvényesíteni, és azt milyen módon kívánja bizonyítani. A bíróság pedig e nyilatkozatokhoz, kérelmekhez kötve van.

[134] A felperes a Ptk. 6:237. § (2) bekezdése alapján ajándék visszakövetelése iránt terjesztett elő keresetet arra alapítottnak, hogy az alperes (megajándékozott) a sérelmére (rovására) súlyos jogsértéseket követett el. A felek között az ajándékozások megtörténte tekintetében vita nem volt, a per tárgyát képező ajándékozási szerződések érvényességét nem vitatták, az alperes védekezése nem az érvényességet érintette, hanem az ajándék visszakövetelése feltételeinek fennállását vitatta arra hivatkozással, hogy a 2019-es ajándékozások lényegében „visszaajándékozások” voltak, az ingatlanokhoz, tulajdoni hányadokhoz 2015-ben, illetve 2017-ben anyagi erőfeszítés nélkül hozzájutó felperes így a „visszaajándékozott” ingatlanok vonatkozásában az alperestől elvárható hálára nem hivatkozhat.

[135] A súlyos jogsértés körében a felperes három tényállítást tett: 1. az alperes egy közös ismerőssel egy telefonbeszélgetés alkalmával közölte, hogy a felperes nem a fia sem neki, sem az apjának, ezért nem is örökölhet utánuk, ezzel a valótlan tényállítással megsértette a jóhírnevét; 2. az alperes – a gyermekként való megtagadását követően – 2021 augusztusában a felperesnek címzett levelet felbontotta abból a célból, hogy a tartalmát jogosulatlanul megismerje, ezzel megsértette a magántitok védelméhez való jogát; 3. az alperes két alkalommal (2021. szeptember 3-án és szeptember 12-én) olyan leveleket küldött a németországi cégéhez, 250.000 euró átutalását kérve, amelyen az alperes aláírása mellett a felperes hamisított aláírása is szerepel.

[136] Az alperes ezen tény- és jogállításokhoz mérten terjesztette elő az ellenkérelmét, az elsőfokú bíróságnak pedig ezen tartalmú kereset és az ellenkérelem keretei, korlátai között kellett volna szükség esetén az anyagi pervezetést elvégeznie és a bizonyítást lefolytatnia (Pp. 237. §).

[137] Az anyagi pervezetés nem irányulhat arra, hogy a fél az eredetileg előadottakhoz képest teljesen új, a korábbiakkal ellentétes tényállításokat tegyen. A rendelkezés célja ugyanis az, hogy a felek megértsék és tisztában legyenek az összes körülménnyel, amelyeknek az ügy eldöntése szempontjából jelentősége lehet, és előadásaik során ezekre szorítkozzanak. Mindennek teljes mértékben összeegyeztethetőnek kell maradnia a rendelkezési joggal.

[138] Ehhez képest – a keresetben és az ellenkérelemben előadottaktól elrugaskodva – az elsőfokú bíróság több tárgyaláson is anyagi pervezetést végzett (21.P.20.508/2021/21. számú jegyzőkönyv 2. oldal 4. bekezdés, 21.P.20.170/2023/9. számú jegyzőkönyv 2. oldal), szükségesnek ítélve a felek anyagi helyzetének, a hagyaték körének, értékének, az alperest ebből házassági vagyontörség jogcímén megillető, illetve a felperest öröklés címén megillető rész mértékének, a bankszámlákon lévő pénzeszközök és az egyéb ingóságok körének, értékének, jogi sorsának feltárását, az erre vonatkozó tények előadását és bizonyítását, a számlaforgalom az örökhagyó halálától a számla megszüntetéséig terjedő időszakra vonatkozó adatainak becsatolását.

[139] A feleket e körben feleslegesen tájékoztatta a bizonyítás szükségességéről, szükségtelen bizonyítási cselekményeket végzett [fordítás, társhatóság megkeresése a német nyelvű okirat (haláleseti rendelkezés) és a német jog értelmezése érdekében, osztalék felvételére, árvaellátásra vonatkozó bizonyítás stb.].

[140] Szükségtelenül és indokolatlan terjedelemben vizsgálta, hogy a keresettel érintett ingatlanok egykori megvásárlására részben a felperes vagyona terhére került-e sor. Az elsőfokú ítélet „I./ Az ingatlan adásvételi szerződések” megjelölésű részében bemutatott bizonyítékértékelés, jogi indokolás a per eldöntése szempontjából szükségtelen, a releváns tény- és jogállítások körét indokolatlanul meghaladja, az ezekhez tartozó tények tényállási részben való rögzítése is szükségtelen volt. Helyes a felperes azon csatlakozó fellebbezésben foglalt álláspontja, miszerint az elsőfokú ítélet 27., továbbá 61 – 84. bekezdéseiben foglaltakat mellőzni kell, a tényállás vonatkozó részeivel együtt.

[141] A perben a Pp. 265. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a felperesnek kellett bizonyítania, hogy az ajándék visszakövetelésének a Ptk. 6:237. § (2) bekezdésében foglalt feltételei fennállnak, azaz az általa állított súlyos jogsértések megvalósultak.

[142] Az elsőfokú bíróság a tényállást ebben a körben sem a felperes tény- és jogállításaihoz igazodó körben állapította meg, olyan tények vonatkozásában is bizonyítást folytatott le, tényállást állapított meg és jogkövetkeztetéseket vont le, amelyeket a felperes keresete alapjaként nem állított, ezzel pedig a vonatkozó kereseten túlterjeszkedett. A releváns tényekre lefolytatott bizonyítás által alá nem támasztott, feltételezéseken alapuló tényállást állapított meg, és azok alapján téves jogi következtetésre jutott.

[143] A jóhírnév sérelme körében a felperes a keresetében csak arra hivatkozott, hogy a súlyos jogsértés azzal valósult meg, hogy az alperes egy közös ismerősüknek (tanú3) egy telefonbeszélgetés alkalmával valótlan tényt állított, amikor közölte, hogy a felperes nem a fia sem neki, sem az apjának, ezért nem is örökölhét utánuk.

[144] E tényállításhoz mérten a perben szükségtelen volt annak feltárása, hogy a felek között 2022. július 22-én milyen tartalmú beszélgetés zajlott le. E körben a jogsértő bizonyítási eszköz nem lett volna felhasználható, a Pp. 269. § (4) bekezdés *a-e*) pontjaiban írt szempontok mérlegelésével sem volt figyelembe vehető, a hangfelvétel tartalma az ítélet tényállási részében nem volt rögzíthető. A hangfelvétel a telefonbeszélgetés során elhangzottakat nem bizonyítja. tanú3 tanú vallomása a telefonbeszélgetés tartalmát, a perben jelentős tény (a kifogásolt kijelentés elhangzását) bizonyította.

[145] A felperes származásának megállapítása a jelen per kereteit nyilvánvalóan meghaladta, az elsőfokú bíróság e körben is feltételezéseken alapuló, nem bizonyított, de az adott per kereteit meghaladó bizonyítást igénylő tényeket állapított meg. A jelen perben olyan okfejtésnek és megállapításnak, amely szerint a bíróság mérlegeléssel megállapítja, hogy a felperes mesterséges megtermékenyítéssel fogant, nincs helye.

[146] Az alperes perbeli állítása szerint a felperes mesterséges megtermékenyítéssel fogant, nem a férjétől, hanem donortól származik. A felperes által kifogásolt közlés szerint név⁵ nem az apja. A felperes tényleges származásának megállapítása jelen per kereteit meghaladja, a származás, az, hogy a felperes az alperesnek és férjének nem vér szerinti gyermeke, a peradatok pusztán mérlegelésével nem állapítható meg. Az alperes által előadottak szerint ez a tényállítás nem valótlan, mert biológiailag valóban nem név⁵ a felperes apja. A származásra vonatkozó ezen állítás a jóhírnevet nem sérti, még akkor sem, ha a felperes születési anyakönyvi kivonatában szülőként az alperest és férjét jegyezték be. A sérelmezett kijelentés az adott kontextusban nem is sértő, a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására nem alkalmas.

[147] A 250.000 euro átutalását kérő iratokon szereplő, a felperestől származó aláírás tekintetében a tényállás feltáratlan maradt, az elsőfokú bíróság ítéletét e körben is feltételezésekre alapította. A peradatok alapján nem állapítható meg, hogy a fizetési kérelem elküldésére milyen körülmények között került sor, azon kellett-e a felperes aláírásának szerepelnie; az azon szereplő aláírás ténylegesen a felperestől származik-e, vagy hamisított; utóbbi esetben azt ki hamisította az okiratra.

[148] Nem tisztázott az sem, hogy a felperes aláírására miért lett volna szükség, tekintettel arra is, hogy az alperes haszonélvezőként jogosult volt utalást kérni és állítása szerint a konkrét esetben kért 250.000 eurót meg is kapta. Mindezek alapján a súlyos jogsértés e körben a feltárt tények alapján nem állapítható meg.

[149] A levéltitok megsértése körében a felperes nem bizonyította, hogy az alperes jogosulatlanul nyitotta fel a neki címzett levelet és ennek folytán a magántitkát, üzleti titkát jogosulatlanul ismerte meg. A perben nem bizonyított, hogy a levél kinek szólt. Az alperes által csatolt boríték mindkét fél nevét tartalmazza; ez alátámasztja azt az előadását, hogy mindkettőjük nevére szóló levelek érkeztek a német cégtől, és a perbeli küldemény borítéka is ilyen kettős címezést tartalmazó lehetett.

[150] A csatolt hangfelvétel tartalma e körben bizonyítékot nem tartalmaz, az a perben szintén nem lett volna felhasználható, a Pp. 269. § (4) bekezdés *a-e)* pontjaiban írt szempontok mérlegelésével sem volt figyelembe vehető.

[151] A peradatok szerint a felek között szokás volt, hogy a Németországból érkező leveleket az alperes vette át, azok tartalmát megküldte aláírásra a felperesnek, majd az alperes küldte vissza azokat a társaságnak. Az alperesnek tehát felhatalmazása volt a levelek felnyitására, a felperes ettől eltérő, megváltozott szándékot nem jelzett az alperes felé a kapcsolatuk megromlása ellenére sem, új címét a német cégnél sem jelentette be.

[152] A súlyos jogsértés ennek alapján nem állapítható meg.

[153] A kilakoltatásra, mint súlyos jogsértésre a felperes a keresetében nem hivatkozott, így annak jogszerű volta a perben nem is volt vizsgálható.

[154] Mivel a felperes a súlyos jogsértések megvalósulását nem bizonyította, nem volt szükséges vizsgálni a felek közötti viszony megromlására vezető okokat; az alperesnek azt a hivatkozását sem, hogy a sértőnek állított kijelentések megtételére a felperes ugyancsak sértő közlései alapján, az elmérgesedett viszonyban jellemzővé vált kommunikációs stílusban került sor; ahogyan azt sem, hogy a 2019-es ajándékozáskor „visszaajándékozásról” volt-e

szó, a felperes nem a saját keresményéből, vagyonából juttatott ajándékot az alperesnek korábban.

[155] A másodfokú bíróság a tényállást az e körben megállapított tények mellőzésével rögzítette, a jogi indokolás felperes által megjelölt bekezdéseit pedig – a csatlakozó fellebbezés alapossága ellenére – az ítélet rendelkező részében azért nem tartotta szükségesnek mellőzni, mert a megállapított releváns tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogkövetkeztetéseket vont le és a másodfokú ítélet jogi indokolása az ezzel kapcsolatos indokolásra szorítkozik.

[156] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, a keresetet teljesen elutasította, egyidejűleg mellőzte az alperest perköltség megfizetésére kötelező és az ingatlan-nyilvántartási hatóság megkeresésére vonatkozó rendelkezéseket.

[157] A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés is eredményes, a kereset elutasítása folytán ugyanakkor a felperes teljes pervesztes. A Pp. 364. § utaló rendelkezése szerint irányadó Pp. 81. § (1), (2) és (5) bekezdése és 83. § (1) bekezdése alapján az ítéltábla a felperest kötelezte az alperes jogi képviselőjének munkadíjából álló első- és másodfokú perköltség megfizetésére. Annak mértékét az áfafizetési kötelezettség figyelembevételével az elsőfokú eljárásra vonatkozóan a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés *a)*, *b)* és *c)* pontjai, a másodfokú eljárásra vonatkozóan a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés *a)*, *b)* és *c)* pontjai alapján, a 270.000.000 forint pertárgyérték alapulvételével állapította meg.

[158] A felperes a csatlakozó fellebbezési, az alperes a fellebbezési illetéket megfizette.

Budapest, 2026. április 23.

Dr. Kovács Helga s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Stecbauer Anita s.k.
bíró